

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 180
van **JORIS POSCHET**
datum: 12 januari 2015

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Levensbeschouwelijke vakken - Kwaliteitsbewaking

Omwille van een groter aantal kinderen met een migratieverleden in Brussel en andere centrumsteden, volgen daar meer leerlingen islamlessen. De informatie hieromtrent is terug te vinden in het Statistisch Jaarboek.

Datzelfde Statistisch Jaarboek leert ons dat het percentage leerlingen dat islamlessen volgt toeneemt, zowel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest als in Vlaanderen. Specifiek voor Brussel zien we dat het percentage leerlingen in islamlessen in het basisonderwijs gestegen is met 2,7 % in het basisonderwijs en 0,3 % in het secundair onderwijs in het schooljaar 2011-2012 ten opzichte van het schooljaar 2010-2011. Ook andere godsdiensten worden nog steeds in stijgende lijn onderwezen.

Voormalig bevoegd minister Pascal Smet gaf te kennen dat hij werk zou maken van een aanpassing van de begeleiding en inspectie van de levensbeschouwelijke vakken op het vlak van kwaliteitsbewaking. In de realiteit werd echter weinig tot niets ondernomen ter zake.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal leerlingen dat islamlessen gevolgd heeft in 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014 en 2014-2015?
2. Kan de minister een overzicht geven van de opleiding die de islamleerkrachten, actief in de scholen, gevolgd hebben?
3. Zal de minister werk maken van een aanpassing van de begeleiding en inspectie van de levensbeschouwelijke vakken aan de recente ontwikkelingen in het Vlaamse onderwijs op het vlak van kwaliteitsbewaking? Hoe gaat de minister dat concreet doen?
4. Hoe garandeert de minister dat de levensbeschouwelijke vakken geen leerstof doceren die in tegenspraak zou zijn met de vakgebonden en vakoverschrijdende eindtermen?

ANTWOORD

op vraag nr. 180 van 12 januari 2015
van **JORIS POSCHET**

1. De informatie omtrent het aantal leerlingen dat Islamitische godsdienst volgt, is terug te vinden op de website <http://www.ond.vlaanderen.be/onderwijsstatistieken>, meer bepaald bij de publicatie Statistisch Jaarboek van het Vlaams onderwijs. Op de vermelde website zijn de cijfers voor het schooljaar 2013-2014 te vinden onder de rubriek 'Voorpublicatie Statistisch jaarboek'. De gegevens voor de schooljaren 2011-2012 en 2012-2013 kunnen geraadpleegd worden in de rubriek 'Eerdere publicaties'. De data zijn te vinden onder Deel 1 Schoolbevolking, voorlaatste item: 'Godsdienst en niet-confessionele zedenleer'. Het cijfermateriaal heeft telkens betrekking op het aantal leerlingen op 1 februari van het desbetreffende schooljaar.

Voor het schooljaar 2014-2015 is een overzicht van het aantal leerlingen dat Islamitische godsdienst volgde op 1 oktober 2014, terug te vinden in onderstaande tabel.

Tabel 1

Schooljaar 2014-2015 (1 oktober 2014)	J	M	T
Gewoon lager onderwijs	15.330	15.346	30.676
Buitengewoon lager onderwijs	1.318	793	2.111
Gewoon secundair onderwijs	10.677	9.731	20.408
Buitengewoon secundair onderwijs	910	508	1.418

2. Op 19 januari 2015 zijn er 2.569 opdrachten als Islamleerkracht voor 711 personeelsleden. Zowel de Islamleerkrachten van het basisonderwijs als van het secundair onderwijs zijn in aanmerking genomen.

Deze zijn als volgt verdeeld volgens studiebewijs:

Tabel 2.

Indeling studiebewijs	Aantal combinaties diploma's- indeling	Aantal personeelsleden
Ten minste master	28	25
Ten minste bachelor	199	183
Ten minste hoger SO	572	482
Bewijs Pedagogische bekwaamheid (BPB)	545	534
Attest bekwaamheid afgeleverd door EMB (Executief van de Moslims van België)	676	676

Sommige personeelsleden hebben meer dan 1 studiebewijs binnen een zelfde indeling.

Een aantal personeelsleden hebben naast een basisstudiebewijs in de indeling ten minste master, ten minste bachelor of ten minste hoger SO ook een bewijs van pedagogische bekwaamheid en/of een attest bekwaamheid afgeleverd door EMB.

Naar opleidingsniveau zijn er:

- 25 masters
- 183 bachelors waarvan 94 met een diploma van pedagogische bachelor die als volgt kunnen worden ingedeeld:
 - bachelor lager onderwijs: 2
 - bachelor secundair onderwijs met onderwijsvak Islamitische godsdienst: 64
 - bachelor secundair onderwijs zonder onderwijsvak Islamitische godsdienst: 5
 - bachelor gewoon voltijds SO – groep 1 met onderwijsvak Islamitische godsdienst: 19
 - bachelor gewoon voltijds SO – groep 1 zonder onderwijsvak Islamitische godsdienst: 1
 - onderwijzer : 3
- 482 met een diploma hoger secundair onderwijs
- Van de leerkrachten die geen onderwijsopleiding hebben genoten, zijn er 534 die een bewijs van pedagogische bekwaamheid hebben.

De leerkrachten LBV worden voorgedragen door de vereniging of de instantie die verantwoordelijk is voor de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken, in dit geval het centrum Islamonderwijs van de Executieve van de Moslims van België, www.centrumislamonderwijs.be. De opleiding tot leerkracht islam wordt op dit moment aangeboden aan de lerarenopleidingen van de Erasmus Hogeschool Brussel en Groep T Leuven. Daarnaast heeft de Moslimexecutieve drie CVO's erkend die een specifieke lerarenopleiding islam kunnen aanbieden. Deze uitstroom aan studenten is echter onvoldoende om aan de behoeften tegemoet te komen.

De Moslimexecutieve organiseert daarom sporadisch rekruteringsexamens waarop afgestudeerden van een lerarenopleiding, die beschikken over het bekwaamheidsgetuigschrift van de Executieve van de Moslims van België, kunnen intekenen (zie tabel 2). Hierbij wordt o.a. gepeild naar de inhoudelijke bagage van de kandidaten, de taalvaardigheid, de openheid van de visie en de bereidheid om met andere levensbeschouwingen samen te werken.

Alle beginnende leerkrachten zijn verplicht een vorming te volgen bij de Moslimexecutieve waarin actuele problemen en de interreligieuze dialoog centraal staan.

De bekwaamheidsbewijzen van de islamleerkrachten zijn geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 26 september 1990 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen en de bezoldigingsregeling van de leermeesters godsdienst en de godsdienstleraars, en de bijlage hiervan. Deze lijst de bekwaamheidsbewijzen op en is raadpleegbaar via http://www.ond.vlaanderen.be/bekwaamheidsbewijzen/database/GZ_diploma.asp?m_vakcode=2.

Sinds dit academiejaar wordt ook de optie islamitische theologie en religiewetenschappen georganiseerd aan de KULeuven binnen de master in de wereldgodsdiensten, de interreligieuze dialoog en de religiestudie. Daarnaast wordt er een specifieke lerarenopleiding islam uitgebouwd met het oog op het versterken van het lerarenkorps islam binnen de 2^e en 3^e graad van het secundair onderwijs met afgestudeerden met een masterdiploma.

3. Het toezicht op de kwaliteit van de LBV is geregeld via het decreet op de inspectie en begeleiding van levensbeschouwelijke vakken (LBV) van 1 december 1993. Tijdens de vorige legislatuur heeft de administratie een aantal pistes voorbereid voor de herziening van dit decreet, onder andere wat betreft de verdeling van het aantal

inspecteurs-adviseurs LBV over de verschillende erkende levensbeschouwingen. Sinds '93 is het levensbeschouwelijke landschap immers aanzienlijk veranderd. Ik wil op basis van de voorbereidende oefeningen van de administratie verder onderzoeken of een meer objectieve verdeelsleutel wenselijk en mogelijk is. Hiertoe is al een aanzet gegeven in programmadecreet. Er zal een besluit volgen om hieraan uitvoering te geven.

Het decreet van 1993 legt de verantwoordelijkheid voor het kwaliteitstoezicht bij de voor het levensbeschouwelijk vak erkende instanties of vereniging. De levensbeschouwelijke inspecteurs-adviseurs hebben de opdracht om de kwaliteit van de levensbeschouwelijke vakken te bewaken, om de leerkrachten levensbeschouwelijke vakken te begeleiden en om leerplannen te ontwikkelen, onder aansturing van de erkende vereniging/instantie. Belangrijk is dan ook dat de expertise en ervaring op het vlak van kwaliteitszorg, die aanwezig is bij de onderwijsinspectie, kan doorstromen naar de inspectie LBV. Zowel de onderwijsinspectie als de inspectie LBV zijn zich daarvan bewust. De inspecteur-generaal, vertegenwoordigers van het ministerie van onderwijs en vorming en de inspecteurs LBV ontmoeten elkaar trouwens regelmatig in het zogenaamde SOLO-overleg. Op die manier wordt de wederzijds informatiedoorstroming alvast gegarandeerd.

4. In Onderwijsdecreet XXIII zijn bepalingen opgenomen waardoor de leerplannen van de levensbeschouwelijke vakken in overeenstemming moeten zijn met de mensenrechten en kinderrechten, en de eindtermen moeten respecteren. Deze regelgeving is op 1 september 2013 in werking getreden. In de parlementaire voorbereiding van dat decreet is uitgebreid ingegaan op deze bepalingen. De inspectie LBV moet het naleven van deze regelgeving waarborgen. Eventuele problemen dienen dus door hen te worden aangepakt.

Zoals reeds eerder aangegeven, is de erkende instantie verantwoordelijk voor het opstellen van de leerplannen en het ontwikkelen en/of aanbieden van didactisch materiaal. De leerplannen voor het basis- en secundair onderwijs voor islamonderricht, geldig vanaf het schooljaar 2013-2014, zijn te raadplegen op de website www.centrumislamonderwijs.be. Zoals u kunt lezen in de leerplannen, wordt het islamonderricht in het kader geplaatst van respect voor de mensenrechten, voor de vrije mening, voor de vrijheid, verdraagzaamheid,... De website van de vzw bevat ook een aantal lesvoorbereidingen.